

Dr. Marczell Mihály:

IV. rész: ADVENT IV. VASÁRNAPJA

és

V.rész: FÜGGELÉK – egész Adventhez

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

9. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
A/rész: a „kis liturgiára” épített beszédek	3
B/rész: Az Evangélium szövegének értelmére épülő beszédek	9
I. beszédlánc címe: Az idő hódolata	21
II. beszédlánc címe: Az Úr útja	22
I. beszédlánc címe: Istentől indul (teremtés)	22
II. beszédlánc címe: Földre hanyatlik (bűnbeesés)	23
III. beszédlánc címe: Reményben cselekedik (Protoevangelium)	23
IV. beszédlánc címe: Az „oeconomia salutis” (Dogmatikus sorozat)	23
V. beszédlánc címe: Krisztusban „istenivé” nemesedik (megváltás)	23
C/rész: a napi Szentleckéhez írt beszédek	23
I. beszédlánc címe: Az ember ítélete	24
II. beszédlánc címe: Itéljen az Úr!	25
V. rész: FÜGGELÉK az ADVENTI beszédekhez	25
I. beszédlánc címe: Isten ajándékai	25
II. beszédlánc címe: „Az Ég szeretet-csodája”	26

A/rész: a „kis liturgiára” épített beszédek

Ezek közül az Introitus és a Graduale a vágyakozó emberiség áhítozásának beteljesülésére mutat; az Offertorium és a Communio pedig a Szűzanya szerepét vetíti elénk.

1. (Introitus) beszéd: **Isten dicsőségét hirdetik az egek** (Dogmatikus beszéd: A világmindenség célja) „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat; nyíljék meg a föld és teremje a szabadítót” (Iz. 45,8).

Bev.: A nagy természet és titokzatos törvényei kemény következetességgel érvényesítik a bennük zsongó, mozgó parancsait. – Ember füle előtt igen gyakran néma és nagyon dohogó munka, de bizonyos, hogy fölényesen dicsőítő – a Teremtő erőinek és fenségének magasztalása. – Értheti-e a titkos himnuszokat az ember?

1. Isten teremtő kezét dicséri az égbolt.

Ezért zengi a Zsoltáros ajka: „Isten dicsőségét beszélnek az egek, és keze művét hirdeti az égbolt” (Zsolt. 18,2). – De vizsgálat alá vehető: miben áll ez valójában?

a) Az égbolt maga összefogó fogalma a nagy mindenségnek. Tehát nem boltozat és záró felület. Ellenkezőleg. Tágulón megnyíló a végtelen hatalmas Isten felé. Ennek csodás szépségét bontogatja az Írás szent szövege: „Tiéd Uram a fenség, a hatalom, a dicsőség és a győzelem: tiéd a győzelem és dicséret, mert minden, ami az égben s a földön van, a tiéd, tiéd Uram a királyság s te vagy valamennyi fejedelem felett. Tiéd a gazdagság, tiéd a dicsőség, te uralkodol mindenben, a te kezében van az erő s a hatalom, a te kezében van a nagyság s az uralkodás mindenben” (1Krn. 29,11-12).

b) A mindenség pedig alázas végrehajtója az isteni parancsoknak. Szólt az Úr, és lőn... Azért halljuk a Bölcs ítéletét: „Hisz a kicsinyt is, a nagyot is ő alkotta, s egyaránt viseli gondját mindegyiknek” (Bölcs. 6,8).

2. De Isten dicsőségét hirdeti – a parányi fűszál.

a) A „nagyok” erőt és hatalmat mutatnak és így a Teremtő végtelen nagyságát hirdetik. Kezdet és vég a Tied, Uram. Azért mondja az Ószövetség egyik szentje is: „Mindenkor nagy vagy te, Uram, és uralmad örökké tart” (Tób. 13,1).

b) De a parányok is a legnagyobb csodálatra hangolnak. Nem szabad hinni, hogy a parányok élete semmiség. Linné szerint: Deus in minimum maximus. Bennük olyan az atomszerkezet és élet, hogy a legnagyobb erők működő hatalma áll mögöttük.

Bef.: A felfigyelő lélek **meghallja** a természetnek szent dalát és lélekkel belekapcsolódva erősíti a természetben csengő és egek Urát dicsérő szent himnuszát. Azért büszkélkedve csatlakozik a dicsérők dalához és diadalmasan énekl: „Ujjongóvá vált az én szívem az Úrban, Istenem révén felemelkedett a szarvam” (1Kir. 2,1).

2. (Introitus) beszéd: **Emberek Üdvözítőjét harmatozzák az egek** (Dogmatikus beszéd: Az emberek üdvözítése)

Bev.: Mikor a mindenség dala egek Urának dicséretét zengi, akkor az egek megcsordulása végül is a föld urának, az embernek életét segíti. A fizikai harmat – a föld életét biztosítja, de a kegyelmi erők hullása – a lélek életének diadalát gyámolítja. – Milyen „harmatozást” jelez számunkra Izaiás próféta?

1. Egek áldásának kegyelmi harmatját jövendöli.

a) Az ember életvonala – az igazság keresése. Akár a gyakorlati, akár az elméleti ész, vagy az élet belső lelki rejtekeit kutató szellem dolgozik is bennünk. Mindig az a kérdés: hogyan található fel az igazság? „Örvendezik akkor majd az igaz az Úrban, ki benne reménykedett, és dicsekszenek az igaz szívűek mindnyájan” (Zsolt. 63,11). – Ha pedig mi magunk vagyunk az életigazság szolgái, akkor nekünk szól szent Pál: „Igazságot szeretsz, gonoszságot gyűlölsz, azért kent föl Isten, a te Istened, a vígaságnak olajával, minden barátaid felett” (Zsid. 1,9).

b) Az egek legnagyobb ajándéka az Igaz harmatozása. Még akkor is, ha szenvedés az igazság, mert így is az ételszolgálatnak eszköze. Hallgasd csak Bárúk próféta szavát: „Ezért vigyázott az Úr a bajokra és reánk hozta őket, mert igazságos az Úr minden intézkedésében, melyet nekünk meghagyott” (Bárúk 2,9). – Ha pedig igaz az életünk, akkor ez a jutalmunk: „Felette örvendezzél, Sion leá-

nya; ujjongj, Jeruzsálem leánya; íme bevonul hozzád királyod, igaz ő és megszabadít” (Zak. 9,9).

2. És az egek Igazának születését hirdeti.

a) Egek Igaza léssen a Szabadító. „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45,8).

b) A föld sarjadozza a Szabadítót. – „De vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökereiből...” (Iz. 11,1). Sőt olyan vessző, Aki még a vétkezővel szemben is igaz. „Gyermekeim, azért írom ezeket, hogy ne vétkezzetek. De ha valaki vétkezett, van szószólónk az Atyánál: Jézus Krisztus, az Igaz” (1Ján. 2,1). Ez a mondás azt akarja hirdetni, hogy boldogan vegyük tudomásul: ebben az égi csodában része lesz a földön élő isteni Küldöttnek és rajta keresztül nekünk is. – Az Igazat az ég küldi, az Igazat a föld sarjadozza és a földön élő Istenember a föld emberének üdvösségét visszaszerzi.

Bef.: Égi ajándékunk Isten kegyelmének harmatja, de az ajándékok ajándéka az Igaznak, a Szabadítónak a megérkezése. Ég küldi és a föld sarjadozza!

*

1. (Oratio) beszéd: **Bűneink – életgátjaink** (Erkölcsei beszéd: Bűneink hatása)

„Kelj fel, kérünk Uram, hatalmaddal és nagy erőddel sietve jöjj segítségünkre, hogy kegyelmed segítségével által megbocsátó irgalmad siettesse azt, amit bűneink visszatartanak; Ki élsz és uralkodol mindörökké, amen”.

Bev.: Életünk eleven sodródással tör Isten felé. Van-e mégis gátja az eleven lendületnek? Felelet: a bűn. – Mit kell tehát kérnünk égi Atyánktól?

1. Töröld el bűneinket.

a) Bontsd le a gátak sorát. Mert mi áldoztunk neked, de jól tudjuk, hogy: „Lehetetlen ugyanis, hogy bikák és bakok vére bűnököt töröljön el” (Zsid. 10,4). De azt is tudjuk, hogy Te egyetlen áldozattal mindent elértél. „Ő viszont csak egy áldozatot mutatott be a bűnökért, s örökre ott ül Isten jobbján” (Zsid. 10,12). Sőt azt is megígéri az apostol, hogy az áldozatot bemutató Mesterre igaz: „Bűneikre és törvényszegésükre többé nem emlékezem” (Zsid. 10,17).

b) És így elevenítsd életünk hullámozását. Sohase a büszkeség útján. Ezeket elítéli Isten szava. „A bölcs ne bölcsességével dicsekedjék, s az erős ne erejével dicsekedjék, s a gazdag ne gazdagságával dicsekedjék” (Jer. 9,23). – Jól tudjuk, hogy az alázat visz Feléd. „Mindazt ugyanis, aki fölmagasztalja magát, megalázzák; aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Lk 14,11). És legyen ez a fölmagasztalás olyan, amelynek csúcsmagaslata az örök élet felé segít. És mi legyen a vége? Ennek a szent szövegnek a valósulása: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

2. Vegyük üdvösségünket.

A Te áldó munkád – végül is életkedvünket eredményezi.

a) Akadályok eltűnnek. Fáradtságon és gátakon át is eljutunk a Mesterhez. Ezt érzékelteti az Ő szava: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: én felüdítlek titeket” (Mt 11,28).

b) Ez ugyan még csak negatívum, de üdvösségünk megérkezik. Ez már pozitívum. –Miben áll ez? Természetfeletti kegyelemben újjászületünk. „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3). Ennek pedig eredménye: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). – Kereszttség, bűnbánat szentsége, tökéletes bánat az eszközök.

Bef.: Mi lesz az eredmény? Eleven sodrású lendület – az Isten felé.

*

1. (Graduale) beszéd: **A segítséget kérőkhöz lehajlik az Isten** (Erkölcsei beszéd: „Kérjétek és adnak nektek” (Lk 11,9). „Közel van az Úr mindazokhoz, akik segítségül hívják, mindazokhoz, kik őt őszintén segítségül hívják... Hirdesse szájam az Úr dicséretét, és minden élő áldja szent nevét örökkön-örökké” (Zsolt. 144,18 és 21).

Bev.: Minden kérés az ég felé tör, mert egek Ura az erőnek és hatalomnak birtokosa. Még az ember szeme is az égre feszül, lelke pedig az égre tárul. Miért? Mindig azért, hogy áldást és kegyelmet

kapjon az ég Urától. – Kérdés leszen: hogyan felel erre az Isten?

1. Az Ószövetség tanítja: közel van azokhoz, akik őszintén hívják és Hozzá közelednek.

a) Közel lévén az Istenhez. Az Ószövetség emberénél igen nagy a **helyrajzi** elképzelés. Ez nála a törzshöz (Júda törzse), a személyhez (próféták), a helyhez (Jeruzsálem és a Szentek Szentje), frigy-szekerényhez való közelséget jelenti. Csak a finomodott gondolkodók tanítják, hogy emberáldozatokon át is közel lehet az Istenhez (Ábrahám hitből eredő áldozatkészsége...).

b) Bőséges az ajándékvétel lehetősége. Ebben is van sok helyrajzi gondolat, de már tisztultabban is értelmezhető. Az Isten-áldás vétele is a közelségével nyer magyarázatot (Tóbiást **elkíséri** az angyal...). – Ez az ószövetségi és így embernyi emberi elgondolás...

2. De a Messiás megjelenése már nem statikai közelséget, hanem állandó dinamikai áramlásról szóló valóságot jelent.

Ezért az Újszövetség hirdeti: kérjétek és kérésteket megadják az egek. – Az Isten „közelsége” a szeretet adományainak vételét ígéri. De a Mester jelzése és parancsa a szeretetáramlás állandóságával örvendeztet meg bennünket.

a) Csak táruljon egek felé törő lelketek! Erre az égi felelet leszen: „Kérjétek és adnak nektek” (Mt 7,7). Különösen, ha imánk lelki igényeink feltárása. Azért magyarázza szt. Pál, hogy a kegyelem ajándéka lehet olyan áramlás, amely **Egynek** áldozata folytán bőségesen ömlik sokak lelkére. „Jézus Krisztusnak kegyelmi ajándéka még bőségesebben kiárad sokakra „ (Róm. 5,15).

b) Biztosan teljesíti égi Atyátok kérésteket. Maga a Mester ígéri mondván: „Ha pedig tőlem kértek valamit nevemben, azt is meg fogom tenni” (Jn 14,14). És ugyanezt erősíti másutt imígyen tanítván: „Bizony, bizony mondom nektek: Bármit kértek nevemben az Atyától, megadja majd nektek” (Jn 16,23). – És mi mást mond-e mindez, mint azt: egek felfigyelése, az igények kielégítése.

Bef.: És ha a kérés nem teljesül? – Ne hidd ezt testvér! Mindig és minden igaz kérés teljesül! Csak arról lehet szó, hogy itt-ott **másképpen**, és utólagos ítélettel jobban teljesül, mint gyarló ésszel magunk gondoltuk. Minden kérés ég felé tör, és minden áldás a kérés teljesüléseképpen ezekből száll mi-reánk! – Legyen boldog az ember, hogy bőséges és egész életét elárasztó és reáharmonizáló az isteni kegyelem.

2. (Graduale) beszéd: **A bűnök rabláncait leoldja az égi Atya** (Erkölcsi beszéd: Bűnkötelékek oldozása)

Bev.: Emberélet igazi terhe a bűnök lánc. Első ember hozta, minden ember viseli; sőt a személyes bűnnek is igen-igen sok a rabja. – Kitől várja a bűnös a rabláncok leoldását?

1. A Megváltó a bocsánatot hozó.

Isten ígéretének a legnagyobb jellegű tartalma: Üdvözítőt küld. Az Ószövetség lényege: az ígélet és a hit fenntartása, de az Újszövetség ennek vigaszt adó valósítása.

a) Bűnöket bocsát a szegény elesett embernek. Ez már a megváltás műve. A Mester igen gyakran ismétli: „Fiam, bocsánatot nyertek bűneid” (Mk 2,5). Majd azt is mondja: „Mi könnyebb, ha azt mondom a bénának: Bocsánatot nyernek bűneid? – vagy, ha azt: Kelj föl, fogd az ágyadat és járj?” (Mk 2,9). Sőt egyenesen tanítva és élettartalmát feltárva hirdeti: „Tudjátok meg tehát, hogy az Emberfiának van hatalma a földön a bűnök megbocsátására”. Ezzel a bénához fordul: „Mondom neked, kelj föl, fogd az ágyadat és menj haza” (Lk 5,24).

b) Mindez pedig azt jelenti, hogy boldog életet ad a tisztává lett léleknek. „Ha bűneitek olyanok is, mint a skárlát, fehérek lesznek, mint a hó; és ha olyan vörösek is, mint a bíbor, fehérek lesznek, mint a gyapjú” (Iz. 1,18). „Leveszi rólunk gonoszságainkat, s a tenger mélyére veti minden bűnünket” (Mik. 7,19).

2. A megváltott a bocsánatért esdő.

Nagyon jól tudjuk, hogy Egyházunk tanítása szerint **szabad lény** az ember. Ez hordozza a **bűnözésnek lehetőségét**, de ugyanez hordozza a bűnbocsánatot szolgáló **alázatát**.

a) A bűn pillanatában felharsog a gőg szava: nem szolgállok és csak a magam javát keresem... De itt: a gyónás idején a bűnös belát és mellet ver: „mea culpa...” ...”A következő bűnöket követtem el:...”

b) A bűnös meghajlik és átalakul. A múlt temetése a kezdet, és az Isten felé fordul a tisztulni akaró lélek. Majd a belső elindulás és előkészület után elindul az isteni irgalom széke felé, ahonnan önként emelkedve áll fel: „Mindaz ugyanis, aki fölmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, fölmagasztaltatik” (Lk 14,11).

Bef.: És mindezt az Üdvözítő indítja, segíti és megvalósítja. Mégpedig most itt jár „az ajtó előtt...” Érthető tehát, hogy vigadhat a sok ezer éven át várakozó emberiség.

*

1 (Offertorium) beszéd: **Asszony szülöttje – az emberiség Megváltója** (Dogmatikus beszéd: Az Ige testté lett) „Üdvözlégy, malasztal teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)... Méhedben fogansz és fiat szülsz. Nagy lesz ő...” (Lk 1,28, 32-33).

Bev.: Ki lesz a Messiás? Ez az emberek legősibb problémája. Ember, vagy maga az Isten? Ez még a legmerészebb vágyait is átható lehetőség... Pedig a Szeretet legnagyobb megjelenésének személyes követét így jellemzi az Írás: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). – De honnan vétetik az Ige teste?

1. Emberré lesz – asszony életéből.

a) A betlehemi Kisded a názáreti Mária gyermeke. Emberként jelenik meg (Betlehem leírása). Emberként cselekszik, örül, fejlődik, szenved, végül a kereszten halált halt mindnyájunkért (a Kereszt leírása).

b) De emberéletének fogantatása a Szentlélek árnyékolása. Így is a Szent Szűz anyai életének Gyümölcse. Csak az égi Atya Lelkének erejével fogantatva. „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35). Ember tehát, akinek olyan anyja van, akiről Izaiás így beszél: „Íme a Szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). Ezt hirdeti az evangélista is mondván: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). – Így a „választott” Anya a próféta, az angyal által jelzett Jézusnak Anyja.

2. De Istenemberként fogant – a Szentlélek erejéből. Világosan tanítja Egyházunk, hogy Krisztus az Úr Egyszülöttje, **Akinek emberi és isteni természete az isteni Személyben alkot egységet.**

a) Az Istenember emberi természetét – a Szentlélek árnyékolása indítja. Józsefről, az ő jegyeséről ezt írja az Írás: „...nem ismerte meg...” (Mt 1,25). Az élet eredetéről pedig ezt mondja Lukács: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35).

b) Az Istenember isteni Személye az örök Isten második isteni Személye. Ezt pedig így bontjuk részekre: örök és nem időben lett. János szövege ezt hirdeti: „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1-2). Örök és az Atyától született. Ennek tényét pedig az Úr szava erősíti mondván: „Az én Fiam vagy, én ma szültelek” (Ap.Csel. 13,33 és Zsid. 1,5). Örök és az Atyával egylényegű. A következő szavak világossá teszik a tételt. Az Atyát csak az egyszülött Fiú ismeri. „Istent sohasem látta senki, az egyszülött Isten, aki az Atya keblén nyugszik, Ő nyilatkozta ki” (Jn 1,18). „Sem engem nem ismertek, sem Atyámat, ha engem ismernének, Atyámat is ismernének” (Jn 8,19). – Végül a fentiek után egészen érthető az összefogó kijelentés: „Én és az Atya egy vagyunk” (Jn 10,30).

Bef.: Ki lesz a Messiás? – Ember? Isten? Jézus Krisztus, az Istenember. Az Atyától **öröktől** született és a Szentlélek ereje által a Szent Szűztől **időben** született Isten Egyszülöttje.

2. (Offertorium) beszéd: **Malasztal teljes – az Üdvözítő Édesanyja** (Dogmatikus beszéd: A Megváltó Anyjának égi kincse)

Bev.: Milyen kiváltságok hordozója lehet a Messiás Édesanyja? Az isteni kiválasztás (mert hisz kiemelt személyiség ő) biztosan felruházta olyan kiváltságokkal, amelyek birtokában méltó az istenanyai méltóságra. – Mik ezek a kiváltságok?

1. Malasztal teljes – az angyal szavai szerint.

Tartalmilag azt jelenti: egészen az Istené a lelke.

a) Ez pedig a szeplőtelenység kegye. Ezért mondja az Írás: „Üdvözlégy kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28).

b) Ez a szűzi lélek életkéssége. Ezért hirdeti az evangélista: „Íme a szűz méhében fogan és fiút szül, és Emmánuelnek fogják hívni” Ez azt jelenti: „Velünk az Isten” (Mt 1,23-24).

c) Ez az istenanyaság égi ajándéka. Mert Édesanyja az Üdvözítőnek, Aki előtt így hódol a pásztorok népe: „A házba lépve, ott látták a gyermeket Anyjával, Máriával, és leborulva hódoltak neki” (Mt 2,11).

2. Legegyszerűbben él – Az emberi életkeret szerint.

a) Názáret – a szerény otthona. Máté szövege így szól: „Odaérve Názáret városában telepedett le, hogy beteljesedjék, amit a próféták jövendöltek: Názáretinek fogják hívni” (Mt 2,23).

b) József, az ács, az igénytelen jegyese. Ezt említi Lukács mondván: „Elment tehát Galilea Názáret nevű városából Dávid városába, a judeai Betlehembe, hogy följegyeztesse magát Máriával, feleségével együtt” (Lk 2,4). Sőt még a közszájon is így forog a szent család nevelőatyjának neve: „Nem József fia ez?” – kérdezték egymástól...” (Lk 4,22), miután Jézus olvasott a zsinagógában...

c) Betlehemi út az egyik feladata. Próféta jelezte, a Mester beteljesítette. Ezért olvassuk: „Te Betlehem, Júda földje, éppen nem vagy a legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert belőled származik majd a vezér, aki népemet, Izraelt kormányozza” (Mt 2,6).

d) Istálló és jászol a születés szent percének állomása. Szerény és igénytelen, de az evangélista szövege szerint: „Odasiettek és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő kisdedet... Dicsérték és magasztalták Istent...” (Lk 2,16 és 20).

Bef.: Akit Isten a **legnagyobb választ**, azt **belső** ajándék teljével áldja, **de a külső világ vonatkozásaiban Isten aláztosává** és így istenivé „magasztosítja”.

*

1. (Secreta) beszéd: **Elfogadó tekinteted áldásai** (Dogmatikus beszéd: Az áldozatok egyéni értéke) „Kérünk, Urunk, tekints megengesztelődve ezen áldozati ajándékokra, hogy mind áldozatkészségünknek, mind örök üdvösségünknek hasznára váljanak; a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.”

Bev.: Mit jelent számunkra, ha reánk tekint az áldozatot elfogadó égi Atya?

1. Gyarapítja áldozati készségünket.

a) Örülünk, hogy reánk figyel. Mi boldogan halljuk az Írás szavát: „... kedvét leli azokban, kik híven cselekszenek” (Péld. 12,22).

b) Tovább buzgólkodunk, hogy még inkább segítsen.

2. Megszerzi örök üdvösségünket.

a) Haza segítesz... Mesterünk ígérte, hitünk boldogan fogadja. „Örüljete és ujjongjatek: nagy lesz jutalmatok a mennyben” (Mt 5,12).

b) Atyai Szívedhez viszesz... Ezt is Tőled tudjuk. „Ha aztán elmentem és elkészítettem a helyet, ismét eljövök és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok” (Jn 14,3). Ezért mondtad és ígérted: „Aki pedig szeret engem, azt Atyám is szeretni fogja. Szeretni fogom őt én is és kinyilatkoztatom magamat neki” (Jn 14,21).

Bef.: Mi tehát a legnagyobb ajándékod? Felébreszted örömünket, hogy szeretettel elfogadod ajándékainkat és felhangolod lelkünket, mert biztosítod örök üdvösségünket!

*

1. (Communio) beszéd: **Szűz az Anyja** (Dogmatikus beszéd: Mária–Szűzanya) „Íme a szűz méhében fogon és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

Bev.: Isten terve az ember születésének kerete, de Isten kiválasztottjainak égi kegye, hogy a Szentlélek ereje az Istenfia emberré születésének a megindítója. – A Boldogságos Szűz Mária életet adó szerepe hogyan talál helyet az üdvösség történetében? És milyen itt a Szentlélek szerepe?

1. A Szentlélek erejéből fogant a Szent Szűz.

a) Szűz volt – fogantatása előtt. Erről jövendöl Izaiás: „Íme a szűz méhében fogon és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). Majd azt hirdeti az Úr angyala is: „...elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhez... Máriának hívták” (Lk 1,26 és 27).

b) De szűz maradt – a fogantatás pillanatától is. Erről szól az Írás: „Íme a szűz méhében fogon és fiút szül” (Mt 1,23). – Ezt tanítja az Egyház (Efezusi Zsinat, 435). –Ezt értelmezi az emberi elme...

2. És az emberiség szűzi életének szolgálya – a Szent Szűz.

Isten terve – életszolgálat. Mindenkinek ez a hivatása. – De miben talál itt szerepet a szűzi élet? Azt is kérdezhetném: mire tanít és milyen életszolgálatra nevel minket a Szent Szűz élete?

a) Első iskola: szűzi élettel készülj a jövődre. Az igaz élet előzménye – a tisztaság őrzése (gabona-

érés előkészülete). Róla sugárzik: szüzi életet élő isteni leányzó.

b) Második iskola: az „állapotbeli élet” tiszta szolgálata. Gondolj csak a házasság szentségére. És gondolj a kötelező „állapotbeli élet” tisztaságára. Gondolj azután a tiszta életre a házasságon kívül. Majd gondolhatsz a „fogadalmas áldozat” életkeretére. Mindez oktató példa a Szent Szűz életéből.

c) A „lélekszolgálatra jelentkezők”: szüzi és tiszta élete. Ebben is példát adó az égi Anya. Amire az Isten hívja, arra nézve ő az Úr szolgáló leánya. „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). – Lehet ez az ember életében – testi, vagy lelki életadási indítás, de sohasem létszen ez **terméketlenség** és **életszolgálat hiánya**. Jól jegyezzük meg: van „generatio vitae naturalis” és van „generatio vitae supernaturalis”.

Bef.: A Szent Szűz életéből – a Szentlélek erejéből – **Istenfia** születik; az Isten terve szerint pedig – a keresztség erejét is ideszámítva – az **isteni emberek** serege lép az élet porondjára. – És mi lesz a vég? Amint az Úr Egyszülöttje – Atyjához tér, úgy a föld embere is – égi Atyja otthonában találja örök boldogságát.

2. (Communio) beszéd: **Istenfia – a Gyermeke** (Dogmatikus beszéd: A Messiás Istenfia)

Bev.: Az „újszülött” értéke és valóságos lélektartalma titok a szülők előtt. Szinte állandó kérdés: „Vajon mi lesz ebből a gyermekből?” (Lk 1,66). Az Úr küldötte Messiásunk személyiségét is kutatva kérdezzük: kicsoda a Gyermeke? – A felelet ez: Mária Gyermeke, az Isten Fia. – Ki ennek igazi tanúja?

1. Tanúja – születésének előzménye.

a) Izaiás jóvendölése. „Íme a szűz méhében fogam és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

b) Angyal üzenete. „Méhedben fogansz és fiat szülsz, Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

2. Tanúja: életében ég Urától hallott kijelentései.

a) Keresztelése. „Akkor Jézus Galileából Jánoshoz ment a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék... Megkeresztelkedése után Jézus azonnal feljött a vízből, mire megnyílt neki az ég és látta, hogy Isten Lelke galamb képében leereszkedik és rászáll. Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,13 és 16-17).

b) Böjtölése utáni megkísértése. „Ha Isten Fia vagy, monda, vesd le magadat! Írva van: angyalainak parancsolt felőled, tenyerükön fognak hordozni téged, hogy kőbe ne üssed a lábadat.” Jézus így felelt: „Írva van az is: Ne kísértsd Uradat, Istenedet!” (Mt 4,6-7).

3. Tanúja saját meggyőződése és halála utáni megdicsőülése.

a) Péter vallomásának helyeslése. „Jézus azt mondta neki: „Boldog vagy Simon, János fia! Nem test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám” (Mt 16,17).

b) A főpap előtti megnyilatkozása... „... te vagy-e a Messiás, az Isten fia?” „Én vagyok”, felelte Jézus. „Mondom azonban nektek: Látni fogjátok egykor, hogy az Emberfia ott ül a Mindenható jobbán és eljön az ég felhőin” (Mt 26,63-64).

c) Dicsőséges feltámadása. Ezt dicsőíti az a leírás, amely ezt fejtegeti: emberi természetben halált halt, de isteni Személye örökké él és testét-lelkét megdicsőítette. Ezért mondja az Írás: „Mit kerestek a holtak közt az élőt? Nincs itt, föltámadt. Jusson eszetekbe, mit mondott nektek, amikor még Galileában volt” (Lk 24,6).

Bef.: A betlehemi Kisded – Szűz Mária Gyermeke, de az égi Atyánk Egyszülöttje. Mária fia tehát – az Isten Fia.

1. (Postcommunio) beszéd: **A Misztérium gyakori vétele** (Erkölcsi beszéd: A gyakori szentáldozás)

Bev.: Minden szentmisén áldozatisméltás és minden szentáldozás alkalmával Krisztussal való találkozás és Belőle való táplálkozás történik.

1. Lelkünket Istenhez vonzza – ha egyszer vettük.

a) Tisztává és kegyelemmel, természetfeletti kegyelemmel telítetté alakít minket. – Ezt a lelki képet így magasztalja a Bölcs: „Be szép a tiszta nemzedék dicsőségében, mert halhatatlan az emlékezete, mivel ismeretes Isten és ember előtt” (Bölcs. 4,1).

b) Erős lélekvonzással Isten felé irányít. A vágyódó lélek szava csendül az Írás szövegéből, és gyönyörűséggel tölti a lelket az Istennel való találkozás boldogsága: „Vonj engem magad után, siesünk keneteid illata után! Vezess, ó király, kamarádba, vigadjunk és örvendezzünk veled, magasztaljuk szerelmedet, mely bornál is edesebb! Méltán szeretnek téged!” (Én. 1,3).

2. Isten iránti szeretetünket erősíti, ha gyakran fogadjuk.

a) Többször kapom kegyelmét, és így erősebb a lelkem Hozzá-fűződése.

b) Az Istenhez kötöttséget törhetetlen láncná erősíti. – Végül is olyanná alakul, hogy reám is áll az apostol szava: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Krisztus vétele – lelkünk Istenhez fűződése. De az emberi élet gyengesége sok szakadást tesz lehetővé; azért a gyakori vétel erős láncná való odafűzésnek alapja és biztosítója.

* * *

B/rész: Az Evangélium szövegének értelmére épülő beszédek

Ennek a vasárnapnak jellege: az Úr küszöbön lépésének meghirdetése: „Nézd, az ajtóban állok...” (Jel. 3,20)... A szentírási szövege így hangzik: „Tibériusz császár uralkodásának tizenötödik évében történt. Poncius Pilátus volt Júdea helytartója. Heródes Galileának, testvére, Fülöp Itureának és Trakonitisz tartománynak. Lizánisz pedig Abilinának volt negyedes fejedelme. Annás és Kaifás voltak a főpapok. Akkor elhangzott az Úr szava Jánoshoz, Zakariás fiához a pusztában. Bejárta a Jordán egész vidékét és bűnbánati keresztséget hirdetett a bűnök bocsánatára, amint Izaiás beszédeinek könyvében olvassuk: „A pusztában kiáltónak ez a szava: készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit! Töltsenek föl minden völgyet, ami egyenetlen, legyen egyenessé, ami göröngyös, legyen sima úttá, s meglátja majd minden ember az Isten üdvösségét” (Lk. 3,1-6). – Mivel az Evangélium egészen történetírói hanggal kezdődik, azért igen szép **történelmi** beszédek mondhatók az **üdvökonómia előkészítéséről**, az **idők teljességéről**, a **Messiás születésének idejéről**. – **Dogmatikailag** megfogható a megtestesülés mibenléte, az emberiség **megváltásának kérdése**, továbbá a **messiási jövendölések teljesülése**. – **Erkölcstanilag** és **misztikusan** szépen kifejezhető a **lélemben való Krisztus érkezése**... Ennek is van **előkészülete** (vágy!), **feltétele** (bűnbánat!) és **teljesülése** (lélekkarácsony). – Ugyancsak itt fejtegethető az a kérdés is, hogy milyen öröm lakhat azok lelkében, kik magukban hordozzák Krisztust?! (történelmi Karácsony, emlékkarácsony és lélekkarácsony – parúziák!)... Ezeknek a gondolatoknak akarnak keretet adni a most következő beszédek, amelyek olyan alakban közöltetnek, hogy egy-egy beszéd tárgyát alkotathadják még akkor is, ha a különálló beszédek után sorozatos láncokba is fonunk néhányat...

Különálló beszédek

a) alcsoportba „**az idő elérésére való várakozás**” kérdéseit fogjuk összefogni, fejtegetni. – Lássuk az egyes beszédeket.

1. beszéd: **A történelem órájának percmutatója** (Dogmatikus beszéd: Ígéret és teljesülés)

Bev: A történelem évekkel és évezredekkel számol. – Klió, a történelem múzsája ilyen számokat ró pergamenjére vagy kőoszlopaira. – Az üdvtörténelem is hasonlóképpen dolgozik. Évezredek Adventjét írja a szent könyvek lapjára, míg végre a mai Evangéliumban pontos időmeghatározással jelzi: „Tibériusz császár uralkodásának tizenötödik évében történt...” (Lk 3,1). – Lelkiekben ez annyit jelent: „Ébredj ember mély álmodból, megszabadulsz rabságodból”... Itt az óra, a **Messiás megszületett!**

1. Évezredek sora előzte.

A teremtés adta emberarc nem tündöklék az Isten gondolta fényben a történelem idején. Pedig Isten terve: Isten képmása.

a) Teremtés és célkitűzés isteni volt. A teremtés Ura kegyelemben élőnek és halál nélkül **hazatérőnek** gondolta az embert. – Mózes könyve így írja le a teremtést: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Ilyennek írja le az egész emberiség életét is...

b) Bűnözés és büntetés viselése **emberi** teherré lett. A szabad ember tette ugyanis megszüli az első elszakadást és így Isten ítélete éri az elesett embert. Paradicsom volt az élete, de kiűzetés lett a sorsa. – Mi ez? Isten tervének – emberi megrontása.

c) Ígéret és előkészítés lett az isteni Szeretet kiáradása. Az isteni kinyilatkoztatás alapján az Isten gondolata a Fiú. Ő az Atyától született, a harmadik Személy, a Szeretet Lelke pedig az Atyától és Fiú-

tól származik. – Ebben a belső életben az ember szeretete olyan, hogy az Atya a Fiú megtestesülésének kegyével közeledik földi fiaihoz. „Isten szeretete abban nyilvánult meg, hogy egyszülött Fiát küldte a világra, hogy általa éljünk” (1Ján. 4,9). – Innét az ígért. Innét az Ige megjelenésének titka. Hivatása lett tehát a megváltás, bár földi élete lehetséges lett volna a bűnbeesés nélkül is.

2. Az óramutató pontosan jelezte.

Isten óráját a nagy történelem jelzi. Benne nincs változás, de tervei időben valósulnak.

a) Történelmi adatokkal pontosíthatók terveinek alakulás-állomásai. Ádám. – Noé. – Szem. – Ábrahám. – Izsák. – Jákob. – Dávid király. – Mária. – Olyan nevek, amelyeket a történelem jelez, és amelyek családfát mutatnak.

b) Lélekvágyakkal is jelzi tervének előretörését. Az **első ember** vigaszt merít. A **pátriárkák** – reményt ébresztenek. „El nem vétetik a fejedelmi pálca Judától, sem a vezér az ő ágyékától, míg el nem jön az Elküldendő, az, akire a népek várakoznak” (1Móz. 49,10). – **Próféták** tüzet lobbantanak. „De vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökeréből. És rajta leszen majd az Úr lelke...” (Iz. 11,1-2). – Sőt az is valóság leszen: „Azon a napon Jessze gyökere leszen a népek zászlaja; Ő utána kérdezősködnek majd a nemzetek, és dicsőséges leszen nyugvóhelye” (Iz. 11,10). – Az egész nép álma: Kánaán földje. De **reményének csillaga**: Juda törzsének, Jessze virágjának, Emmánuelnek megérkezése... Pogányokban is feltűnik a vágy, mert Isten nélkül nem ember – a föld zarándoka.

Bef. Idők járása végül is Isten tervének emberek felé való közeledése. – Isten malmai lassan örölnék. Isten tervei lassan, de biztosan valósulnak, de végül is győzedelmessé lesznek.

*

Ez a szentbeszéd reáépíthető arra a bibliai jövendülésre, amelyet Aggeus prófétánál olvasunk: „És megrendítem az összes nemzeteket, és eljő, aki után minden nemzet vágyakozik. És dicsőséggel töltem be ezt a házat, úgymond a seregek Ura” (Agg. 2,8). A két templom építése és dicsősége. Színezhető az **első**, a jeruzsálemi templom gyönyörűsége és mellé, sőt fölé helyezhető a vágyak **teljesülésének, templomának fensége**. – **Alkalmazás**: a kőből újra épült templom is **nagyobb dicsőségű Krisztus miatt, mint a salamoni**... De mennyivel nagyobb dicsőségű és boldogságú **a mi lélekszentélyünk**, ahol örök otthont talál az Üdvözítő.

*

2. beszéd: Az Istent váró szentélyek (Erkölcsi beszéd: Isten szentélyei)

Bev.: Ember építi őket és Istent várnak a zárt szentélyek. A történelem szerint minden nép szentélyemelő, mert igaz ez a mondás is: **az ember Istent tisztelő lény**. – De hol épültek az Isten óhajtott szentélyek?

1. A frigyszekrény és a szent sátor volt az első szentély.

Ezek a zsidó nép első, szent istentiszteleti helyei. A hegyeken indult és a szent sátoron folytatódott.

a) Az otthonában élő Izrael a hegyek ormán közelítette áldozatával az Istent (Ábel, Ábrahám, Melkizedek)...

b) A vándornép azonban szentélyt emelt, amelynek szent szekrényében tisztelte az Isten jelenlétét. Ezt írja le Mózes imígyen: „... csináljanak szentélyt nekem, hogy közöttük lakhassam” (2Móz. 25,8).

2. A jeruzsálemi templom volt a második szentély.

a) Ennek Dávid király az előkészítője és Salamon király a megépítője. Ennek fenségét az a szent szöveg ismerteti, amely a mértéken felüli arany, drágakő összehalmozását írja le...

b) De itt is otthont talál a frigyszekrény – a Szentek Szentje mélyén, ahová a főpap is csak évente egyszer merészkedett.

3. A zorobabeli jeruzsálemi templom a harmadik szentély.

a) Pusztulás lett a jeruzsálemi templom sorsa. Nem véletlen, hanem Isten büntető kezének műve. Lásd Ezekiel leírását: „Egyharmad részt égess el tűzben a város közepén, miután az ostrom napjai beteltek; egyharmad részt végy és hányj kardélre a város körül; egy másik harmadrészt pedig szórj szélnek... mert tűz megyen ki onnan Izrael egész házára” (Ez. 5,2 és 4).

b) De újjáépül a jeruzsálemi templom. Ez azután Flavius Josephus szerint Titus seregének támadá-

sa alatt pusztul el. – Pedig dicsősége nagyobb volt az első templomnál, mert meglátta a világ Üdvözítőt. Ezt jelezte előre Aggeus: „Nagyobb leszen ez új háznak dicsősége az elsőnél, úgymond a seregek Ura; ezen a helyen adok én békességet, úgymond a seregek Ura” (Agg. 2,10). – És ezt hirdette Simeon: „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemem az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világosságot a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,29-32) – ezt mondá a templomban...

Bef: Ledőltek mégis a templom falai, hogy az igazi templom épüljön a lelkek szentélyében. – Íme, beteljesült az Úr Jézus szava: „De eljön az óra, sőt már itt is van, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát. Az Atya ilyen imádókat kíván” (Jn 4,23).

3. beszéd: A várakozó „lélekszentély” (Erkölcsi beszéd: A lélekszentély képe)

Bev: Isten építette, hogy Istent fogadja. Ennek már az a magasrendű jellege van: Isten a művész és Isten lesz az örök lakó. – Ennek a „szentélynek” további díszítője az ember, de ugyancsak áhítózó várakozója a szentély birtokosa. – De kérdés: milyen ez a szentély a maga valójában?

1. Milyen lett – Isten nélkül?

Ez az első kérdés.

a) Valójában a művész mindig ott van művében. Így a mű alapvetésben mindig nagyszerű.

b) De a **közvetlen** lakó gondozatlanná teheti. Így csak alapvonalaiiban nemes, de teljes megjelenésében roncs (Lásd: torzók, vagy műemlék romok! Alapvonásai nemesek, de alakjuk dezolált!) – Figyelem! Az ember **csak** így mehet tönkre: Isten nélkül.

2. Merre tör – Istent vágyva?

a) A paradicsomi embert kérdezhetem. Sajnálkozva vágyakozott vissza. Mert a „száműzetés munkája” terhes és verejtékező vala: „Tövist és bogáncsot hajtson az néked s a föld növényzetét egyed. Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földbe, amelyből vétettél, – mert por vagy s vissza kell térned a porba!” (1Móz. 3,18-19).

b) A paradicsomon kívüli választottakon folytathatom. Mindig áhította és prófétái nyomán várva várta: „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45,8).

c) A nemzeteken zárhatom. Mindent próbáltak, hogy Istenhez emelkedjenek. Azért mutatott be áldozatokat és mondott babonás imákat. – Nem volt fény az égből, nem jutott a lélek az égbe. Mert végül is: Isten nélkül nincs út az Úrhoz.

3. Mit várt Isten jelenlététől?

a) Többértű kegyelmet. **Fényt és látást.** Ez a bizonytalanság kódének elosztatását jelenti. Látni kell a célt és az utat, de ide Isten fénye kell! Az az Úr, aki ezt mondhatja Magáról: „Én vagyok a világ világossága” (Jn 8,12).

b) Isteni hangot és megnyugvást. Ez **közvetlen** és **személyes** irányítást és tanítást jelent. Igényli az ember – Ráfael szerepét az Úrtól. Ez az állandó lélekfejlődésnek erőit jelenti. Gyarló az ember, ha nincs mellette az erős Isten.

c) Végül örök boldogságot. Ez a **megváltással** kezdődik és az **önmegváltozáson** át az örök életben nyer befejezést.

Bef: Az Atya szívét és az ember lélekigényét így lehetne egy mondatba foglalni: az ember vágya – Istenért és Isten adománya – az ember számára.

4. beszéd: A várakozás idejének hajnalhasadása

Bev: Augustus császár nevének örök emlékezete nem uralkodásának dicsősége, hanem „népszéirői rendeletének” kiadása. Ez a dolog örök nevűvé tette a császárt. – Miért lett ez a rendelet **ilyen** jelentős?

1. Mert Isten ígéretének teljesítését elősegíti.

Nem egyenesen tárgyilag, hanem a jövődölések beteljesülését tekintve. Az Ószövetség kis falucska említ, amelynek nagy szerepe lesz a Messiás történetében.

a) Ez Betlehem. „De te, Efráta Betlehemje kicsiny vagy ugyan Júda ezrei között; mégis belőled származik majd nekem Izraelnek jövődölő uralkodója” (Mik. 5,2). Ez a falucska nevezetes lett **Jézus születése** miatt.

b) Ahová mennie kellett a Szent Szűznek. Ez Augustus rendeletére történt. „Elment mindenki a

saját városába, hogy följegyeztesse magát. József Dávid házából és nemzetségéből származott. Elment tehát Galilea Názáret nevű városából Dávid városába, a judeai Betlehembe, hogy följegyeztesse magát Máriával, a feleségével együtt, aki áldott állapotban volt” (Lk 2,3-6). – Később ez a falucska is nevezetes lesz a **názáreti Jézus élete miatt**.

2. És mert Betlehemet a megváltott nemzedék bölcsőjévé emelte.

Bár a jövendölések jelzik, a császári rendelet a teljesülés lehetőségét biztosítja, mégis annyival is nagyobb, hogy rendeletével Betlehemet mindnyájunk bölcsőjévé tette. Itt született a Megváltó. Így bölcsőépítő a császár!

a) Innen indulhat új útra a **megváltott nemzedék!** Így a bölcsőhöz hozó és új életre indító a császári rendelet.

b) Valamiképpen nekünk is szólt az összeírást elrendelő szava, de olyan értelemben: írássék össze a **Messiás minden embere!** Induljon imáadására az újjászületés kegyelméből, induljon a megváltott nemzedék isteni útjára erről a helyről, mert így lett Betlehem az emberiség bölcsőjévé! – Paradicsom – Betlehem. **Földi élet bölcsője – örök élet forrászója!**

Bef.: Császárok tettei eltűnnek, a nagy Julianus hatalmas próbálkozása is eltűnt, és nevét a **Galileai** örizte meg, mert ez a mondat örzi nevét: **gyóztél Galileai!** De Augustus császár neve örökké él, mert „...rendeletet bocsátott ki, hogy számlálják össze az egész földkerekséget” (Lk 2,1). – A második „összeírás” pedig az igazi, a **mi életünk** beírása a Megváltó „örök könyvébe”.

* *

b) al csoportban olyan beszédvázlatokat közlünk, amelyek a **küldetés** gondolatát érintik.

Kiket és miért küld az Isten? Ennek azután van **dogmatikai értelme és jellege**, de van egyéni életet érintő tartalma. Bár a kérdésnek részletes dogmatikai értelme (a megváltás!) tárgyi vonatkozásban és részletes kifejtésben a **nagybőjt** tételei között szerepel, mégsem lesz értéktelen, ha a megváltás kérdései itt az **előkészület gondolatával** nyernek magyarázatot. Sőt, az **egyéni életet átalakító megváltó munka** szintén csak prelúdiumként szerepel. A lényeg tehát az, hogy itt az **előkészítő munka** a döntő. A többi a kegyelemről szóló beszédekben található. – Lássuk most ezeket egyenként.

1. beszéd: **A megtestesülés gondolköre** (Dogmatikus beszéd: A megváltás alapproblémája)

Bev.: Egyik festőművész mondotta nekem régen: hiszem az Istent, szeretem az Általa teremtett életet, de... de... **sötétnek és túl küzdelmesnek** látom az élet sodrát. Valami tragikus az életteremtés háttere. Innét is felelek neki, mert több nemes ember lelkének ez a problémája. Nem mondom, hogy megoldom a létprobléma mélységes kérdéseit, de a **tényekre** való ráutalás reá fog világítani halvány mécsként a legnehezebb pontokra.

1. A személytelen világ – küzdelmes alakulás.

Ennek valósítója minden tárgy.

a) Tengerfenék őshalái...

b) Világrendek átalakulása (Atlantisz) ...

2. Személyes lét tervszerű bontakozása.

Ennek alanya az ember.

a) Minden kikezdésben. Ő a kikezdés lehetőségét hordozza.

b) Minden átalakításban. Ő az átalakulás lehetőségét kapta. A rosszat jóvá teheti. A szenvedést örömmre varázsolhatja.

3. Az Isten szeretete – hozzánk való döntő értékű leereszkedés.

a) Istenfia – emberré lesz.

b) Istenfia – áldozattá lesz.

c) És az „Isten fia”, az ember – isteni emberré lesz.

Bef.: Miért? Mert az egek világa úgy vet reá fényt, hogy Isten jóságát sugározza és a küzdelmek megváltó jellegét hangoztatja... Sőt az Isten Egyszülöttjét Megváltónak tanítja. – Ez a bűvös világ – a Messiás világa.

2. beszéd: **Az ég megnyilatkozásának történelmi jelei** (Dogmatikus beszéd: Isten történelmi jelentkezése)

Bev.: De tovább nehezményezett az én művész barátom. Felségesnek találta a megváltó szenvedés beállítását, de a **történelmi valóság** lett a következő kérdése. Sokakban ugyanez a nehézség. Próbáljuk meg, hogy kis fényvetéssel útjelzőnek, útmutatónak jelentkezünk.

1. Emberi szellemek – a rossz történetét kutatják.

Nehéz és tudós fejeket is igénybevevő feladat ez. De akármennyire is tagadnák, a rossz léte – valóság.

a) A nagy történelem útjárása – tudósok ismerete. Vannak bűnök... Ezt mutatja a nagy és kis történelem. Vannak magyarázatok... „Ős rossz”. „Minden rossz”... Ezek tárgyi elgondolások (hinduk, pogányok, manicheusok)... Van **alanyi** rossz... (ez a kereszténység)...

b) A magunk élettörténete – egyéni vizsgálat eredménye. A rossz létét érezzük. A rossz létét személyes akarásunkban találjuk...

2. **Emberi szellemek – a jó történetét nyomozzák.** Ez már olyan feladat, amelynek hűséges teljesítése **fényt derít** a bizonytalan ember lelkére.

a) A nagy történelem újmutatása – előrejutást jelez (üdvökönómia!). Ez nagyvonalú – jó jelentkezés.

b) A saját életünk vonala – emelkedést mutat. Ez a kis vonalban előretörő, de a nagy vonalba futó emelkedés...

Bef.: Kutató szellemünk láthatja **emberek történelmében és az egyéni élet sodrában**, hogy ilyen égi jelek jelentkeznek, amelyek valami **nagyserű előkészítésére** vonatkoznak.

3. beszéd: A személyes lét gondolkörében (Dogmatikus beszéd: Személyek világa)

Bev.: Isten és ember belső tartalmát úgy lehetne röviden jelezni: a **személyes lét hordozója**. Isten a teljes lét, az ember a függő lét. Ember élete és Istennek emberhez való leereszkedése a személyes szabadság és személyes szeretet útján nyomozható.

1. Személyes tett – az ember tudatos életmozzanata.

Isten tervében – Isten képe, tehát személy az ember. Első mozzanat ennek tudata és azután következik ennek eredője. Milyen vonalú lehet?

a) Erényes behódolás. Lényege: Isten parancsol, ember hódol. Eredményei: virágba szökken a hódoló ember élete.

b) Büszke szembeszállás. Ennek oka: a felhivalkodó gög. Ez több a nagy öntudatnál, mert vakmerő öntúlbecsülés. – Íme! Itt keresendő a rossz gyökérszete.

2. Személyes szeretet – az Isten emberré alázkodása.

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). A megváltás gondolata a személyes Szeretet diadalmaskodására támaszkodik és az ember életének **istenivé** teremtésére törekszik. –Ennek a kérdésnek értelmezéséhez a következő alapvetések kellene.

a) Személy az Isten. Önbíró tudat és így önrendelkező. Sőt Belőle minden!

b) Az Atya a személyes Isten. Ez már több, mint az első. Ez viszonyt hirdet Ő és a képmása, az ember között. Elsősorban eredeti viszonyt.

c) Szeretet kapcsával fűződik emberszemélyhez a személyes Isten. Ez már tökéletesebb és **kétoldalú** dinamika. Szeretetet ad és szeretetet vár az Isten.

Bef.: Íme, Isten és ember viszonya a szeretetből fakadó teremtés, de ennek sodra a kölcsönös szereteten alapuló közeledés. Isten természetének közlését hozza, az ember az isteni életet éli.

4. beszéd: Az isteni küldetések (Dogmatikus beszéd: Az élet magyarázó)

Bev.: Mit takar a véges világ köde az ember előtt? A szellemi élet sok harca arra vall, hogy azt a belső titkot zárja, amelyet a Végtelen, az ég és föld Ura lélektartalommal hordoz és amelynek kinyilatkoztatása emberi lélek örök vágya. – De küld-e a nagy és kis világ értelmének magyarázó követeket az Isten? Úgy is kérdezhetném: vannak-e olyan **küldetések**, amelyek fényt vetnek erre a ködösségre?

1. Küldi az embert.

a) Látszólag az ember maga is egy a sötét ködfátyolok közül. Igaz. Így beszél róla Carrel is: „Az

ismeretlen ember”.

b) Valóban azonban az **értelem** hordozója ő. Így fény. Igaz, hogy nem nap, amely maga világít, hanem hold, amely fényét **Mástól** kapja... De ez a „Más” – az Isten. Ez jelenti ezt: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27). Így azután ez az „**értelmes**” lény a „nagyvilág” értelmezője, és a „kisvilág” irányítója. Fontos: a **természetes rend ismerője**. Ne felejtsd el: a nagy világ mérhetetlen nagysága mellett a szellem ereje, még az emberi szellem ereje is hasonlíthatatlanul nagyobb (pl. a szellem **mindent** magában hordoz – fogalmilag!)

2. Küldi prófétáit.

Ez már személyes és erősebb követséghez tartozik.

a) Paradicsom népének és a kivetett népnek választottjai (Ádám, Éva és a prófétáknak sora).

b) Szavuk a természetfeletti rend szolgálata. A természetes ember legfeljebb csak álmodozhatja a természetfelettit. Ezt is csak azért, mert képe a Végtelennek. Lám! Az állatvilág semmit sem tudhat a szellemi életről, mert semmi sincs hozzá birtoklásból... Minden arra tör, ami a **lényege!** Ember pedig a Lélek vetülete; tehát valamiképpen vágyai szárnyán arra felé juthat. – De a **kinyilatkoztatás** hírnökei juttatják a legtökéletesebb igazságok birtokába (isteni titkok és élettervek!).

3. Küldi Egyszülöttjét.

Ez már a küldetés teljessége. Nemcsak egeből szálló Király, hanem magának az Úr Egyszülöttjének jelentkezése. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2).

a) Szavai – Isten igéinek összessége. Emberre nézve életelvek. „Hallottátok a parancsot: Szemet szemért, fogat fogért! Én pedig azt mondom nektek: Ne szállj szembe a gonosszal, hanem ha megütik jobb arcodat, fordítsd oda a másikat is” (Mt 5,38-39).

b) Élete – Istenember élete. Emberre nézve követendő életminta. Ezért mondja követelve: „... tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, –és nyugalmat találtok lelketeknek” (Mt 11,29). – Íme, ez a legteljesebb küldetés.

Bef.: Lehet nagyobb **fényvetés** az élet kérdésre, mint magának az ég Urának **ilyen** leereszkedéssel **fokozatos** megvilágítás-sorozata?!

5. beszéd: Az égi Atya küldetési parancsa (Erkölcsi beszéd: Keresztelő szt. János hivatása)

Bev.: Az égi Atya indította egyik próféta, Keresztelő szt. János alakja áll ma elénk. Olyan egyéniség, ki küldetésének tudatában áll az emberi élet szolgálatában. – De hozzánk is szól égi szava, mert mindnyájan az Úr útjának előkészítői vagyunk – **közvetve!** – Vizsgáljuk meg közelebbről: mit vár Jánostól és tőlünk az ég Ura?

1. Útkészítőnek küldetett.

a) Igéje erősíti mondván: „A pusztában kiáltónak ez a szava: készítsétek elő az Úr útját! Egyen-gessétek ösvényeit!” (Lk 3,4). Ez valóban azt jelenti, hogy azért küldetett, hogy a próféták szerinti „követséget” teljesítse. De azért is jön, hogy az Úr jövetelét **előkészítse**. Történelmi feladatát teljesíti és az emberlelkek előkészítését megvalósítja. Ezért mondja az Írás ezeket a szent igéket: „Abban az időben föllépett Keresztelő János és Júdea pusztájában ezt hirdette: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa” (Mt 3,1-2).

b) De hozzánk is intézi a szót. Ez a mi természetünkben cseng. Ez a mi egyéni hivatásunkban szól. És a mi szülői, papi stb. hivatásunkban még külön is szól. Azért tehát mindenki **iparkodjék megtalálni** a saját küldetési élethívását és annak teljesítésével szolgálja az ég Urát.

2. Léleklarangok kongatására indítanak.

a) Keresztelő szt. János legyen az első hangot adó. Előtte sok-sok próféta szólt, de ők őrei voltak a titoknak. A Jordán parti próféta a **hajnalhasadás hírnökévé** választatott.

b) Mi legyünk az ő követői. Ne csupán őrei a reánk bízottaknak. **Hanauer püspök** bölcs tanítása szerint a pap nem lehet egyszerű éjjeli őr, aki csak az éjszaka rémei ellen véd, hanem élelmet és védelmet nyújtó pásztor, aki gondosan szeret. Legyünk ébresztői az alvóknak! Feltámasztói a halottaknak! Így azután harangkongatók vagyunk! De nem vészekre figyelmeztető, hanem örömnepre hívogató! Legyünk bekapcsolódók a betlehemi angyali karokba...

Bef.: Boldogok lehetünk, mert Keresztelő szt. János képében **magunk** is Isten követői vagyunk.

6. beszéd: **A küldött harsogó szava** (Erkölcsi beszéd: Az igehirdetés szava)

Bev.: Akit az **isteni küldetés** tudata hevít, annak harsogó a hangja. Ilyenek voltak az apostolok és különösen szt. Pál. De hangjuk erejét **életük**, sőt **életáldozatuk** erősíti. – Kérdezzük mostan: mit harsogozik leginkább az **isteni küldött ajka?**

1. Tartsatok bűnbánatot.

Ez annyit jelent: temetessék az emberi múlt, hogy feltámadjon az isteni jelen.

a) Keresztelő szt. János tanítása. Tanító szavának alapsengése ez: „Teremjétek hát a bűnbánat méltó gyümölcsét!” (Mt 3,8).

b) Élete mintázandó. A Mester maga így jellemzi értékét és követendő példáját: „Bizony mondom nektek: Asszonyok szülöttei között nem támadt nagyobb keresztelő Jánosnál” (Mt 11,11). – Élete – ennek ellenére – áldozatosan eléggő áldozat. Hivatásteljesítésének ugyanis az a földi jutalma: „...Lefejeztette tehát (Heródes) Jánost a börtönben. Fejét elhozták egy tálon és odaadták a leánynak, az meg elvitte anyjának” (Mt 14,10-11). – A mi ajkunk hangja is tanító beszéd legyen. Nekünk is hangot kell adnunk. De nemcsak a papnak, hanem minden embernek. Szólni kell tehát életünk szavának... És szólnia kell példás halálunk beszédének is.

2. Tisztítsatok lélekhajlékotokat.

a) Keresztelő szt. János szava. Ezt hirdeti a Jordán partján.

b) A mi életprogramunk szava. Ezt diktálja életünk minden mozzanata. De ez ne csak szó legyen. Ha másnak ajánljuk az Úr számára való „hajlékkészítést”, akkor mi magunk is tárt kapukkal fogadjuk az Urat! Sőt! Tárt kapuk mellett **hűséggel** legyünk kapuőrei. Idetartozik az az igaz megvallás, amely esetleg áldozatot követel, de ez a hűséges házigazdának szent feladata és kötelessége. Ezt dicséri és igényli a Mester mondván: „Mindazt tehát, aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom mennyei Atyám előtt” (Mt 10,32).

Bef.: „Isteni küldetés” a miénk is. Erőteljesen hangozzék a nép felé forduló igénk. De ajkunk igéjét erősítse **életünk tartalma**.

* *

c) al csoportban azok a beszédek sorakozhatnak, amelyek **erkölcsi** és **liturgiai** módon értelmezik és értékesítik a Karácsony közeledtét. – Alaphangja ez legyen:

mit tegyen az ember, hogy lelkében megszülessék az Üdvözítő?

1. beszéd: **Áldozatos lélekbe leszáll az Úr**

Bev.: Minden áldozatnak ez a jellegzetes vonása: az egek erejét megindítandó, mert füstje az egekbe emelkedő. Célja pedig az, hogy az ember lelkét Istennel egybekapcsolja. – Tegyük kérdéssé: vajon áldozatosan emelkedő-e a lelkünk? Továbbá: vajon az **ég befogadásának szentélye-e életünk?**

1. Keresve kérдем: hová száll az áldozat füstje? Az **áldozat füstje** pedig azért emelkedik az ég-re, hogy Isten trónja előtt megsemmisülve Isten kegyelmét megszerezze számunkra.

a) Gondoljunk az **első áldozatra**. Ábel áldozatának szentségére, amelynek füstje egyenesen szállott egek felé. Az Egyház ezt úgy értelmezi, hogy az egekbe emelkedő áldozat füstoszlopa jelképe a lélek emelkedésének, amely mint Ábel áldozata, Isten felé próbál emelkedni. Az Ószövetség áldozata mindig égő áldozat volt. A füst jelképe annak, hogy az áldozat mindig a földi érték kivégzése, Istennek ajánlása.

b) Az Újszövetség áldozata a földről Istenhez emelkedő Krisztus keresztjének véres áldozata; de ennek az oltáron való vérnélküli ismétlése, a szentmise ugyancsak Istenhez emelkedő áldozat. Az engesztelő áldozat lényege, hogy azért száll Istenhez, hogy bűneink miatt eltávolodott Mindenható fényes arcának hozzánk fordulását eredményezze. – Azok az áldozatok, amelyek a lélek oltárán emelkednek Isten felé, önkéntes felajánlás útján lesznek Istennek kedvesek.

c) Az ember lélekáldozatot hoz. Mégpedig úgy, hogy ami földi, arról lemondani tudjon és ami égi, azt leesdje. – Az igazi áldozat jellege abban áll, hogy magam vállalom a földtől való elszakadást. Készséggel hajtom meg fejemet, mert minden Isten tudtával történik... Az élet nehézségeit vállalom, mert azokat is Isten adja. – Szent a lélek hite, mert: „Két verebet ugye egy fillérért adnak? De Atyátok

nélkül egy sem esik földre” (Mt 10,29). – Áldozat önkéntességét úgy teszi a lélek az áldozatot bemutató paténájára, hogy fölemelő áldozatossággal várja a szenvedést. Lelke egekbe száll... Lemondása Isten előtt kinccsé válik, hogy az ember számára Isten kegyelmét leedsje. Ha így van, akkor az áldozat kiemelkedő pontja a felemelkedés.

2. Keresve keresem: milyen módon emelkedik égbe az én áldozatom füstje?

De a kérdés tárgyi lényege: vajon leszáll-e az ég az áldozatot bemutató lelkébe? – Most már Karácsony küszöbén állunk; ennek történelme és az Ószövetség előkészítése a beteljesüléshez közeledik. Így kopogtat az idő, amely történelmi bizonyítékát adja az ég leereszkedésének. Mert mit hirdet a Karácsony? Azt a szent igazságot, hogy az Isten Fia emberként szállt a földre.

a) Ez történelmi kiindulópontja annak a megváltói munkának, amely **tanítással, étellel, áldozatos halállal és kegyelemközléssel** Istenhez fűzte az embereket.

b) De a keresztdozat égi ajándékozása mellett az **ember személyes áldozata** hoz-e kegyelmet? – Ha valaki lelkébe tekint, aki önkéntes szenvedést készséggel vállalt, nem érezte-e a kielégülést: amit Istennek tettél, azt Isten kegyelmének bőségével fizeti. – Gondoljunk csak az édesanyák életére, vagy a hős katonák sok szenvedésére, sőt életáldozatára is. Ha itt szenvedést, lemondást látva kicsordul is a könnye, mégis az élet áldozati jellegét önkéntes készséggel vállalja. Megérzi, hogy abból megelégedés és béke származik. Ha az ember lelkének áldozata ég felé száll, az égiek csordulását hozza. Ez az igazság: ha a hívő lélek áldozatosan élve önkéntes áldozattá nemesedik, akkor valóság lesz, hogy az engesztelő élet lemondásával, Isten elé emelkedő jóssággal lekönnyörögheti Isten kegyelmét.

Bef.: Akik most a négy hét előkészületét elvégezték, azok munkája így jellemezhető: reátaláltak arra a módozatra, hogy hogyan lehet olyan életet élni, amely megszerzi számunkra az Isten szeretetét. Ennek azután az Istentől áldott és adott gyümölcse a lélek békéjének elérkezése. – Kell, hogy elcsendesedjenek a viharok, ha a gonosz tobzódása teljesen megtörik. Lélek világát körülörvényezheti a küzdés, a szenvedés, de a lélek szentélyében otthont vesz az Isten, és így Lelkének csodás teremtő ténye folytán Betlehemmé lesz a mi szentélyünk is, ahol születik és él vigasztalásunkra a mi Urunk Jézus Krisztus.

2. beszéd: **Az Úr érkezésének előkészítése** (Homiliaszerű beszéd: A Messiás érkezésének kétféle előkészítése)

Bev.: Ezt a mondatot vegyük a mai Evangéliumból: „Akkor elhangzott az Úr szava Jánoshoz...” (Lk 3,2). Két gondolat következik ebből: hívja Isten a prófétát, hogy készítse útját, de vajon hív-e minket is, hogy készítsük az Ő útját?

1. Hívja a prófétát.

Az Ószövetségben a Megváltó előkészítésére hívja Isten küldöttjeit; a pátriárkákat és prófétákat, a választott népet, kik által Isten útjait előkészíti az ég.

a) Nem úgy történik ez a közeledés, mint a Sinai hegyen, ézengések között, vagy hogy csodás jelenségek futnának az égen.

b) Az Úr megjelenését megelőző készület abban rejtőzik, hogy a hegyek megaláztassanak, a völgyek betöltessenek. Ez azt jelenti, hogy emberek lelkében a gőghegyek lehordassanak, bünszakadékok betöltessenek, hogy ahol az Úr jár, ott sima legyen az út. Ezt jelenti az Írás szava: „Minden hegyet és halmot hordjanak le, ami egyenetlen, legyen egyenessé, ami göröngyös, legyen sima úttá, s meglátja majd minden ember az Isten üdvösségét” (Lk 3,5-6). – Hiányozzék a gőg, hessegettessék el a bűn. Jánosnak, a pusztában kiáltónak szava így hangzik: „Készítsétek elő az Úr útját!” (Lk 3,4).

2. És alakulásra hívja az emberfiát.

Hív-e Isten minket is, szól-e hozzánk is az Isten?

a) A nagy történelem sodra, események egymásutánja arra utal, hogy az Isten utat készít az **emberiség** felé.

b) De akkor igaznak kell lennie annak is, hogy utat készít az egyes emberek felé is. „Lőn az Úr igéje **hozzám!**” – Halljad Isten szavát, vedd észre, mikor hív az Isten. – Sokan tévesen azt hiszik, hogy Isten hívása a csapások, a szenvedések sora... Isten hívása nemcsak reánk nehezedő kemény próba, vagy büntető kéz... Megmozdul a lélek mélyén egy szent gondolat; fény gyullad az élet útján, a bánat tüze, a szeretet lángja lobban... Ez Isten jelentkezése és Isten hívása! Ha az ember elfordul a múlttól, a szebb jövőt csodás meglátással látja, – ez is az Isten hívása...

Bef.: Hív az Isten minket is, hogy készítsük az Úr útját, hogy a közelgő Krisztust olyan lélekkel

fogadjuk, mely méltó tiszta lélek, ahol megszülethet Krisztus. – Karácsony napja így nem emlékezés lesz csupán. Az ajándék nem lesz pusztán jelkép. Annak lesz igazi Karácsonya, aki Krisztus hívó szavát meghallván, Jánosként eleget téve egyenessé tette Krisztus útját. Megalázta önmagát és eltemette múltját. Az ilyen bízhat, hogy lelkében megszületik a mi Urunk Jézus Krisztus.

3. beszéd: **A közelgő Karácsony elődala** (Erkölcsei beszéd: Az ember megemelése)

Bev.: Az Üdvözítőt váró ember Karácsony éjszakáján döbben reá, megérkezett az ég Ura. De ennek az isteni igazságnak kettős tartalma van. Az egyik: beteljesül az Isten ígérete és az egyszülött Fiú a földre száll; a másik: Isten kegyelme erejével a lelket isteni igényekkel telíti, az örök élet várományosává teszi, ennek vágyát ébresztve.

1. Az ég a földre szállt.

Az életben csodás valóságnak szemléli az ember azt, hogy amit léte vágyával sem közelíthet a lélek, azt valósággá tette az Isten szeretete.

a) Kicsoda a Betlehem Kisdede? Királyi nemzedék embere, királyi ember, királyi sarj. Betlehemben született szegényen, elhagyottan. Az ember lelke nem merészkedhet úgy az ég felé, hogy ezt az isteni kegyet igényelje, de a szerető Isten úgy nyújtja felénk a kezét, hogy megemlje és megszentelje a föld emberét. – Harmat lehullása... méz csordulása... az Isten Fia emberré lesz, hogy az embert istenivé nemesítse...!

b) Hogyan él Betlehem Kisdede? Az isteni nagyság nem fényben és pompában jelentkezik. Az isteni megjelenés szerény keretet választ, hogy szegényes jelentkezése jelezze: ahol az ég megjelenik, eltörpül ami föld, megnemesedik ami szegény és elhagyott. Istállók, kietlen vidékek nem szoktak nagy események központjává kiemelkedni... A szegény kis Betlehem mégis az emberiség életének központjává válik, mert ahol Isten megjelenik, ott a szegénység szentté, nemessé, magasztossá léssen. – Vágyak határain túl gerjed a szeretet, mely Isten földreszállását jelenti és jelzi, hogy az ember is keresse a megváltás csodás erejével Istenhez fölemelkedését.

2. Az „isteni ember” égbe száll.

Aki csak a földi értékeket értékli, az akkor sejtí az Isten jelenlétét, ha földjén nehéz fejekkel hajlának a búzaféjek. Aki csak anyagiisan gondolkodik, az akkor áldja az Istent, ha napfény húzódik föl... Értékei akkor nagyok, ha minél többet bír a föld kivert aranyából... Azt hiszi, hogy akkor szereti az Istent, ha megtelt a csürje, ha bőségesen omlik szőlőgerezdjének nedűje... Az ilyen hívő boldogan fordul önmaga felé mondván: „Ember, van elég vagyonod, sok évre eltart. Nyugodjál meg végre, egyél-igyal, élvezd az életet” (Lk 12,19).

a) Betlehem iskolája ezt hirdeti: ne a földön keresd az élet értékeit, mert az elvétetik tőled. Keresd az ég Küldöttjénél, mert ott égieket nyer a lelked.

b) De Betlehem iskolája azt is hirdeti, hogy Istenatyánkhöz tartozunk. Mégpedig úgy, hogy Isten gyermekként hozzánk alázkodik, hogy minden embert testvéri egységben Magához fűzzön. – Olyan beszéd ez, mely értékesebben csengő minden másnál. Mít siránkozol azon, hogy mit esztek és mivel ruházkodtok? Nem tudjátok, hogy a ti menyiei Atyátok tudta nélkül egy hajszál sem esik le a fejetekről? Figyelj csak az apostolra: „Ne nyugtalanokdjatok tehát és ne kérdezzétek: Mit együnk? vagy: Mit igyunk? vagy: Mibe öltözzünk? Mindezt a pogányok keresik. Ti keressétek elsősorban Isten országát és annak igazságát, és ezeket is mind megkapjátok” (Mt 6,31-33).

c) Végül Betlehem tanításából csendül az az igazság is: elpusztulhat a föld, rommá lehet, vagy betlehemi szerénységgé egyszerűsödhet a palota, de akihez leszállt az Úr, az Isten fia marad mindörökké. Akinek a lelkét azután a hit élte, az boldogan él abban a tudatban, hogy az Isten áldó keze Magához emeli, sőt örök szeretetére méltatja. Szétszaggathatják testünket, de nem ölhetik meg a lelkünket. – Érezze lelketek, tegye erősekké, lélekhősökké az a tudat, hogy lepereg és leválhat rólunk minden, de Isten el nem vétetik soha, mert életemet végnélkülinek teremtette a Mindenható és istenivé alakította az Üdvözítőt.

Bef.: Egy előkelő bölcselőnk megrendülve hallgatta az Isten igéjét, amely azt hirdette, hogy az élet örök, a lélekben Krisztus lakik, az élet el nem vehető úgy, hogy a végén elpusztul... A beszéd után így kiáltott fel: eléggé törtem magamat, hogy életemet megértsem. Nem természetem a sírás, de a beszéd hallatára kicsordult a könnyem: milyen boldog, akinek lelkét **ezzel a hittel** telíti az Isten! Ha nekem ezt a hitet adná a Mindenható, hogy örök életem Krisztusban végnélküli, ettől a pillanattól kezdve téden csúsznék a földön... És a pap azt felelte: imádkozom érted, hogy ilyen hited legyen! – És mi? Le-

gyünk boldogok, hogy Urunk adta hitünk erejével birtokoljuk az Úr jelenlétének és a végnélküli életnek szent reményét is.

4. beszéd: **Mi az igazi megtérés útja?** (Erkölcsi beszéd: Találkozás az Úrral)

Bev.: Isten után való vágyódás már a lélek nemes ugarának feltörése. De az Istennel való találkozás megvalósítását lélekmunkának kell megelőznie. A vágy csak kopogtatás az egek kapuján. A belső törődöttség a kaputárás első mozzanata. – Hogyan találkozhatunk tehát Istennel? Ennek fokozatai, lépései vannak. Mik ezek a lépések?

1. Alázatos fordulás Isten felé.

Ez az első lépés. Ez már több, mint áhítozás. Ez már lélekmeghódolás és az örök Sarkcsillag felé való fordulás. – Van benne alázat és szerénység; és így azután következhet az Úr ígerte felmagasztalás. A Bölcs erre int: „Alázd meg magadat nagyon, mert a bűnös testének fenytéke tűz és fereg!” (Sir. 7,19). Az apostol pedig erre figyelmeztet: „Aki tehát kicsinnyé lesz, mint ez a gyermek, az a legnagyobb a mennyek országában” (Mt 18,4).

2. Alázatos Isten várás – egek felől.

Az alázatosról azt mondja a Mester: „...aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Mt 23,12). Majd ezt is apostol hirdeti: „Alázkodjatok meg az Úr előtt, ő majd fölmagasztal titeket” (Jak. 4,10). Végül szt. Péter szólal meg mondván: „Egymással szemben mindnyájan alázatosságot öltsetek magatokra, mert Isten a kevélyekkel szembeszáll, az alázatosoknak viszont kegyelmet ad” (1Pét. 5,5). A Mester meg példabeszédben is magasztalja (a farizeus és a vámos példája: Pünkösöd utáni X. vasárnap Evangéliuma). – Mit hoz tehát az alázat az embernek?

a) Az alázatosan hajló –egekbe magaslik. Ezt tanítja az Írás: „... Az alázatosak és a szelídek könyörgése volt kedves előtted mindenkoron” (Judit 9,16). Ezt zengi a Zsoltáros: „A töredelmes lélek áldozat az Istennek, a töredelmes, alázatos szívet, Isten, nem veted meg!” (Zsolt. 50,19). – És ez mind azt jelenti, hogy az alázatos lélek egekben jár és így az egektől vár.

b) Az egekbe érő – égi ajándékokkal gazdagodik. A Szent Szűz élete Istenhez emelkedett és ezért szállt reá az Úr áldó kegye. „... Hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát: Lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék” (Lk 1,48). – Egész életed alapelve legyen ez az igazság: nem lehet eget érni, hogy ne csorduljon az Úr kegye! – A „Rorate” ima, de az égcsordulás biztos égi ajándék. Ezt pedig Krisztus nevében ígérem, aki azt mondotta: „Kérjete és adnak nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtót nyitnak” (Mt 7,7-8). Sőt ismételtlen mondotta és hangoztatta: „Ha ketten közületek egyetértve kérnek valamit a földön, meg fogják kapni mennyei Atyámtól. Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,19-20).

Bef.: Legyen földön alázkodó térded, szálljon egekbe a lelked, ölelő karral fogod égi Atyádat!

5. beszéd: **Kicsoda a szeretet „olajkorsója”?** (Erkölcsi beszéd: A jót tevő ember)

Bev.: Az Istenhez térés igazi jele –az Istennel való élés. Az azonban bizonyos, hogy az az ember él az Istennel, aki az adakozó Szeretet hűség mintázója. – Ki tehát az Úr hűség követője?

1. A lélek olajkorsójának telítettje.

Az emberi lélek telítettsége akkor csordulásig emelkedő, ha az isteni természet hordozója. – Ennek fokozatai vannak...

- a) A természetes erények hordozása.
- b) A természetfeletti kegyek befogadása.
- c) Az isteni természet elnyerése.

2. A lélek olajkorsójának kiöntője.

De miért tölti telítetté lelkünket az Isten? Vajon csak azért, hogy büszkén és elégedetten hordozzuk?

- a) Adjunk másoknak. Ez a szeretet parancsa.
- b) Ezzel életet fakasztunk másokban. Ez az „életszolgálat” szent közösségi feladata.

Bef.: Ha az Istenhez térés igazi jele az Istennel élés, akkor az Istennel élés végnélküli feltétele az „olajkorsó” állandó csordítása.

d) alcsoportban most olyan gondolatcsoport következik, amely **misztikus és poétikus** átépítkezéssel beszél az emberélet legnagyobb csodájáról. – Természetesen, mivel a Karácsonyest előtti vasárnapról van szó, azért a beszédek a **prelúdium** szerepét tölthetik be. – Akármilyen hasonlatot fejtegetnénk, mindig figyelemre méltatandó: még csak az előhírnök beszél. Ezt pedig azért kellene így megfogni, mert nem szabad belemuzsikálni a karácsonyi égi dallamba...

1. beszéd: **Mit beszélnek most a karácsonyfák?**
 1. **Zöldellő ágakkal hivalkodnak.**
 2. **Az örökké viruló Istenemberről álmodnak.**
2. beszéd: **Mit dolgozik most az Úr angyalnépe?**
 1. **Figyelve figyel a lélek belső világát.**
 2. **Gondosan izzítják a szeretet égi tüzes paraszát.**
3. beszéd: **Havas erdők favágója**
 1. **Fákat szakít el a földtől.**
 2. **Hogy lelkeket kössön az éghez.**
4. beszéd: **A cukrosboltok „aranyvasárnapja”**
 1. **Sok a folyó és áramló arany.**
 2. **Ez is végén a szeretet diadala.**
5. beszéd: **Gyertyácskák felsorakozása**
 1. **Kirakatba siet és innen hazafut a kicsi gyertyaszál.**
 2. **Hogy életéjszaka ködét megvilágítsa a fellobbanó gyertyaláng.**
6. beszéd: **Gyermekimák, egek harmatozása**
 1. **Istenhez fordul a gyermek.**
 2. **„Gyermek” ajándékait veszi a gyermek.**
7. beszéd: **„Még mennyit alszunk?”**
 1. **Számoló a gyermek ajka.**
 2. **Számot tartó az Atya lelke.**

* *

– Az egyes beszédvázlatok befejezéseként most néhány ötletszerű, de megszabott jellegű **beszéd-sor címét** közöljük.

a) dogmatikus beszédek

1. beszéd: **A lelkek Királya** (Jézus Krisztus)
2. beszéd: **Az egyes lelkek megváltása** (Lehetőséget ad a Megváltó, megvalósít az ember)
3. beszéd: **A lelki királyság teológiája** (Lelkiek ura és végső célja is az Isten)
4. beszéd: **Az egyes ember lelki átalakulása** (Újjászületés – lélekben)

*

b) erkölcsstani beszédek

1. beszéd: **A cselekvések Isten terve szerinti beállítása** (Isten törvénye – életút fénye)
2. beszéd: **Az Urat szívesen fogadó ember** (Hallgatva figyelő ember)
3. beszéd: **A hűségesen isteni életet alakító ember** (A készségesen dolgozó ember)
4. beszéd: **Az áldozatosan szolgálók** (Mindig szolgálatot teljesítő ember)

*

c) liturgikus beszédek

1. beszéd: **Az életutak jelképei** (Hegyek, szűk ösvények, isteni fényvel világított utak...)
2. beszéd: **Az Istenhez vezetés szertartásai** (Tűzgyújtás – térdrehullás)
3. beszéd: **A bánat külső jelei** (Mellverés, visszavonulás, térdelés, könnyhullatás...)
4. beszéd: **A „Rorate” állandó hangoskodása** (Vágyak dalát énekelem)

*

d) biblikus beszédek

1. beszéd: **A Megváltó érkezésének történelmi kerete** (Világ csendje – világ Urának érkezése)
2. beszéd: **A római uralom és a választott nép** (Rabság és lélekszabadság)
3. beszéd: **A dánieli időjelzések időpontja** (Jézus születését jelzi a **hetek** jövendölése)

e) homiletikai beszédek

1. beszéd: **Ember útja** (Földi élet, örök élet)
2. beszéd: **A hebroni rózsák útja** (Rózsaliget Hebron felé, szikla Jeruzsálem felé)
3. beszéd: **A „Holt-tenger” felé** (Rózsák útja végén: Holt-tenger világa...)
4. beszéd: **A tobzódók útja** (Öröm és indulás, szomorúság a célbafutás...)
5. beszéd: **A bűnbánók útja** (Közöny a kezdet – öröm a végzet)
6. beszéd: **Visszatérés** (Történ jövünk – örömmel élünk)
7. beszéd: **Készségesen fogadó Atya** (Jót is – bűnöst is)
8. beszéd: **Uralkodók és az Uralkodó** (Föld urai – egek Ura)
9. beszéd: **A „névtelen nagyok”** (A szentek és visszahúzódva adakozók)
10. beszéd: **Az áldozatos élet értéke** (Isten lát és ítélve jutalmaz)

* *

– Most azután a tárgyi megosztást mellőzve az Úr fogadására szolgáló egész és egységes nekilendülést érintő, de **különálló beszédteteleket** sorakoztatunk fel. Csak a kidolgozás irányvonalait adó **gondolat-pontokat** akarnók leszögezni. Célunk az volna, hogy a szónok teljes önállóságát biztosítsuk és **csak a tételek vázlat-pontjainak megadására** vállalkozunk. – Ennek megfelelően a beszédtetelek a következők lehetnének.

1. beszéd: **Az Úr érkezéséhez való készülődés**

1. Felkészült reá a világ.

„Mert mialatt mély csend borult mindenre, s az éjjel sietős útja közepén tartott, mindenható igéd az égből, királyi trónodról, ott termett a pusztulásra szánt föld közepén” (Bölcs. 18,14-15).

2. Így készülődött az egyes ember.

„Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2).

2. beszéd: **A „választott nép” igák alatt**

1 Pogány uralom igáját nyögte.**2 Bűnök súlyát és gyötrelmét viselte.**

3. beszéd: **„Ekkor szól az Úr!”**

1. Zakariás fiának szólt az Úr!**2. Hogy „Isten fiait” felkészítse a követ.**

4. beszéd: **A felöltöztetés módja**
 1. **Bűnbánati köntöst öltösn.**
 2. **Hogy azután vőlegényt váró díszeset váltson.**
5. beszéd: **A készülődés útján**
 1. **Elvetem a földieket.**
 2. **Keresem az égieket.**
6. beszéd: **Egyenes az Úr felé**
 1. **Minden út az Égiekhez vezet.**
 2. **De az egyenes út – közvetlenül Istenhez juttat!**
7. beszéd: **Kik a látók?**
 1. **Akik könyörgik az égi szemeket.**
 2. **Akik veszik az isteni kegyelmet.**
8. beszéd: **Kik a sötétségben maradók?**
 1. **A föld „patkányai”.**
 2. **A fény „igénytelenei”.**
 Bef.: A keresők – látnak.
9. beszéd: **Kik a bizonytalankodók?**
 1. **Az embernép „nádemberei”.**
 2. **A földet is erősen igénylő érzékiek.**
10. beszéd: **Hogyan lobban fel a világosság fénye?**
 1. **A földi élet vezet – az égi Fényhez.**
 2. **Az égi Fény irányít – az örök élethez.**
11. beszéd: **Hogyan erősödik meg a „bizonytalan” lelke?**
 1. **Hallja az isteni ígét.**
 2. **Kapja Istennek sok kegyét.**
12. beszéd: **Az Isten küldötte „Szabadító” megjelenése**
 1. **A tiszták szemei látják.**
 2. **A többiek áhítatosan várják.**

* *

Beszédláncok

Végül néhány **beszédlánc tervezetet** közlünk **vázlat-pontokban** főként és többségében **címek** soraként. – Szintén alkalmasak volnának arra, hogy teljesen önálló beszéd készítésére ihlessék a szónokot. – Ezeknek jellege és szerepe az **ötletek közlése** és láncszerű összefogása volna. Nem akar tehát többet, mint megindítani a lelket, hogy teljes önállósággal alkothasson olyan beszédeket, aminőket belső világa sugall. – Lássuk tehát most ezeket egyenként.

I. beszédlánc címe: Az idő hódolata

1. beszéd: **Évezredek teltek el a várakozásban**
 1. **A Megváltó ígérese óta hosszú évek és századok peregtek az élet sodrában.**
 „...ivadékokban nyer áldást a föld minden nemzete, mivel engedelmeskedtél szavamnak” (1Móz. 22,18).
 2. **De percek és évek hódolattal tűnnek el a végtelenség tengerében.**

2. beszéd: **Egy év telt el – közvetlen előkészületben****1. Angyal köszönti a Szent Szület.**

„Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt jegyese és Máriának hívták. Az (angyal) be-
ment hozzá és így köszöntötte: Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te
minden asszonynál.)” (Lk 1,26-28).

2. Isten küldi az Egyszülöttet.

„Az angyal így folytatta: Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat
szülsz, Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dá-
vidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,30-
33).

3. beszéd: **Augusztus uralkodásának – csodaéjszakáján****1. A császárokról nagy eseményeket jegyez fel Klió stílusa.****2. A betlehemi éjszakáról örök csodát jegyez fel – a történelem tolla.**4. beszéd: **Az idő hódol az örökkévalóságnak****1. Határol adja a Messiás idejét.****2. Hogy kiinduló pontjával jelezze a végnélküli életünk kezdetét.**

*

II. beszédlánc címe: Az Úr útja1. beszéd: **Az alázkodó hegyek lábánál****1. A nagyok törpékké silányulnak.****2. Hogy a „törpék” egekbe magasodjanak.**2. beszéd: **A betöltött völgyek ölén****1. Szántott ugara az Istennek.****2. Virágzásba szökkenő vetése az Úrnak.**3. beszéd: **A görbék egyenesen...****1. Hajlott lehet az ember a zarándokúton.****2. De jegenyeként egyenesedjék Isten közelében.**4. beszéd: **A göröngyösök sima területén...****1. Porhanyós televény a lélek.****2. Zsendülő róna az élet.**

* *

– Befejező **beszédlánc**–sorban fogjuk egybe az **ember üdvösségéről** szóló tanítás rendszerét –
címekben.

I. beszédlánc címe: Istentől indul (teremtés)1. beszéd: **Isten szeretetének tervei**2. beszéd: **Isten szeretetének tettei**3. beszéd: **Az első családi otthon**4. beszéd: **Az első család sarjadozása**

*

II. beszédlánc címe: Földre hanyatlik (bűnbeesés)

1. beszéd: A próbák próbája
2. beszéd: A kísértők ősanyja
3. beszéd: A gyengeség ingása
4. beszéd: A bukások bukása

*

III. beszédlánc címe: Reményben cselekedik (Protoevangelium)

1. beszéd: Szólt az Isten (Büntet és emel)
2. beszéd: Vigaszt nyújt az Isten (Ígér és segít)
3. beszéd: Küzdő vándor lett az ember (Harcol, de győzhet!)
4. beszéd: De diadal reményével küzd az ember (Istennel – Istenért!)

*

IV. beszédlánc címe: Az „oeconomia salutis” (Dogmatikus sorozat)

1. beszéd: Isten – ígér...
2. beszéd: Isten – állandóan szól...
3. beszéd: Isten – az egész világot előkészíti...
4. beszéd: Isten – az egyes embert is felhangolja...

*

V. beszédlánc címe: Krisztusban „istenivé” nemesedik (megváltás)

1. beszéd: Megváltandó...
2. beszéd: Megváltott...
3. beszéd: Isten házanépe...
4. beszéd: Isten „fia” és a mennyország örököse...

* * *

C/rész: a napi Szentleckéhez írt beszédek

A Szentlecke szövege így szól: „Úgy tekintsenek minket, mint Krisztus szolgáit és Isten titkainak megbízottjait. A megbízottól pedig nem kívánnak többet, mint hogy hűséges legyen. Egyáltalán nem törődöm azzal, hogy ti mondtok felőlem ítéletet, vagy más emberi bíróság. Hiszen önmagam fölött sem ítélek. Semmiben sem érzem magam bűnösnek, de ez még nem ment föl. Az Úr mond fölöttem ítéletet. Ne ítéljetek tehát idő előtt, míg el nem jön az Úr, aki bevilágít a sötétség titkaiba, s a szívek szándékait is földeríti. Akkor majd mindenki elismerésben részesül Istentől” (1Kor. 4,1-5).

E vasárnapi Szentlecke **tárgyi** tartalma egységes gondolatot, de két részre bontható tanítást közöl. Az első **belső megítélést** akar követelni, és ezért a másoktól való megítélést kevésre értékeli, a második részben pedig az **Isten ítéletének** elismeréséről szól. Összefüggésének lényeges pontja: **nem az ember, hanem az Isten ítélete a döntő.** – Itt azért nem közlünk több és részletesebb beszédvázlatot, mert az Advent I. Vasárnap Szentleckéjéhez írt beszédvázlatok között találunk beszédlánckban ide tartozó tételeket is. – Itt *különálló beszédekben* az **életünk hibáiról és értékeiről**, továbbá az **Isten ítéletének** jellegéről fogunk beszédvázlatokat közölni, két **beszédlánccal** a végén.

– Lássunk először néhány beszédvázlatot **önnön hivatásunkról és annak hűséges teljesítéséről.**

1. beszéd: **„Én Krisztus szolgája vagyok”**
 1. Akár egyszerű hívő...
 2. Akár apostol...
2. beszéd: **Az Úr titkainak sáfára**
 1. Vettem őket Istentől.
 2. Szórom őket embernek.
3. beszéd: **A hűséges sáfár**
 1. Csak azt adja, amit kapott.
 2. Mindig készségesen adja, mert ez a hivatása.
4. beszéd: **Vajon büntelen vagyok-e én?**
 1. Talán a magam szemében?
 2. De a Krisztus szemében?

Itt ugyanis ezek is számítanak:

 - a) Szándék...
 - b) Mulasztás...

*

– Most azután lássunk példát olyan beszédvázlatokra, amelyek az **Isten ítéletének kérdését érintik**. – Figyeljünk arra, hogy az Írás keretén belül maradjunk, mert az **Úr ítéletéről** sok helyütt beszélünk és beszélünk még – az ottani tárgyi kereteken belül...

1. beszéd: **Az ítélet idejének elérése**
 1. Nem a földön.
 2. Örök életben.
2. beszéd: **A sötétség titkai**
 1. Rejtett élet.
 2. Büntető Isten.
3. beszéd: **A fényesség diadala**
 1. Titkos szentség.
 2. Isteni megdicsőítés.

* *

– Most azután az emberi, illetve isteni ítélet tárgyával két *beszédláncot* fogunk egybe a következők szerint.

I. beszédlánc címe: Az ember ítélete

Tárgya lehetne: hogyan és milyen gyökérből indul az emberek ítélete?

1. beszéd: **Lássa életünket az ember**
 1. Lássa külső tevékenységünket.
 2. De keresse belső indító erőinket!
2. beszéd: **Hivatásunkat értékelje az ember**
 1. Hivatásunk tudatában dolgozunk.
 2. Ennek arányában ítéltessünk.
3. beszéd: **Az Úr követségében járónak lásson minket az ember**
 1. Mindnyájan az Úr követői vagyunk.

2. Ebben a követségben járva dolgozunk.

4. beszéd: Jó példánkon okuljon az ember

1. Ezért gyertyafény legyen az életünk.
2. Ezért mintát adjon cselekedetünk.

5. beszéd: De döntő ítéletet ne mondjon felettünk felebarátunk

1. Ő csak a külsőt láthatja.
2. A belső élet az ítélet alapja.

*

II. beszédlánc címe: Itéljen az Úr!

Ennek tárgyi tartalma ez lehetne: Isten szeme a lélek belső életének látója, és így csak Ő lehet az emberi élet igazi mérlegre dobója.

1. beszéd: „Az emberek ítélete nem érdekel”

1. Nem érdekel döntően.
2. De érdekel – példaadóan.

2. beszéd: Még önítéletem is kevés nekem

1. Magam is elfogult lehetek.
2. De szigorú önkritikával tökéletesebb lehetek.

3. beszéd: Megigazulásom Isten ítéletétől függ

1. Isten látja a lelkemet.
2. Isten adja a kegyelmeket.

4. beszéd: Az Úr ítéljen engem

1. Már most a földi életben.
2. Döntően az örök ítéleten.

5. beszéd: Az Úr legyen örök Bíróm

1. Megváltóm a Bíróm.
2. Reménykedő a lelkem.

* * *

V. rész: FÜGGELÉK az ADVENTI beszédekhez

Amikor az adventi gondolatsor tárgyalását befejeztük, akkor természetesen a Karácsony boldog ünneplése következik. Ennek beszédeit a karácsonyi ünnepkör keretében – így az Újév, a Vízkereszt ünnepét és vasárnapjait is ideszámítva – találhatjuk meg. – De itt most, szinte egyrészt átmenetépítés céljából, másrészt az egész karácsonyi ünnepkörben szereplő igen jellegzetes gondolatok egybefonódását bemutatandó, két rövid beszédláncot közlünk. Olyant, amely Karácsony ünnepét (dec.25.), szt. István napját (dec.26.), Szilveszter estjét (dec.31.), Újév napját (jan.1.) és Vízkereszt ünnepét (jan.6.) egységes gondolatkörbe fogva veszi tárgyalás alá. – Talán lesz olyan szónok, aki felfigyel erre az összefogó gondolatcsoporthoz és értékesítheti a felvetett tételeket. – Lássuk ezt a két beszédláncot.

I. beszédlánc címe: Isten ajándékai

Tárgyát úgy lehetne meghatározni: minden vett kincsünket Isten ajándékának kell tekintenünk. A Karácsony körüli ünneppel kapcsolatos kegyelemindítással pedig egyenesen az isteni életre hangozás mozgatójának kell beállítani. –Így igen szép belső átalakulást hozhat ez a beszédlánc.

1. beszéd: **Az Üdvözítő születése** (Karácsony)

Bev.: Örök adakozó az Isten.

1. Amit az Isten adott...

2. Amit az ember nem várhatott...

Bef.: Hálás lélekkel forduljunk az éghez, ahonnét Maga az Isten szállt le hozzánk.

2. beszéd: **Az isteni lelkület áldozatra képesítése** (Szt. István vértanú ünnepe)

Bev.: Állítsuk be szt. István vértanút kitartó szenvedésében... A részletezés mutassa be az Isten-szeretet hevítette lelkek igazi kincseit.

1. Lelki tehetségeink.

2. Hősies önfeláldozatunk.

Bef.: Ez a gazdagságok gazdagsága.

3. beszéd: **Az égi hangok megértése** (Karácsony utáni Vasárnap)

Bev: Földi csengések és égi zengések észlelése...

1. Zúg a lélekben.

2. Hit a titkos „álmokban”...

Bef: Égre figyeljünk!

4. beszéd: **Az önismeret égi kincsének adománya** (Szilveszter este)

Bev: Az új kezdetre ébredés gondolatából merítsünk. Az óraütés intő szó...

1. Magunkat megismerhetjük.

2. Magunkat átalakíthatjuk.

Bef: Szilveszter este: önismeret fényessége. Az év vége beszédes!...

5. beszéd: **Az új életkezdet lehetőségének felértékelése** (Újév)

Bev: Az új életre ébredés nagy kikezdés...

1. A földön csak az ember az önbíró.

2. De az ember az Istennel együtt életalakító.

Bef: **Így** azután biztató az új élet ajándéka.

6. beszéd: **A „növekedő gyermek”** (Újév és Vízkereszt közé eső Vasárnap)

Bev: A „gyermek” fogalmából vegyük elmélkedésünk tárgyát. Mit hordoz és mivé lehet? Az Írás is kérdezi: „Vajon mi lesz ebből a gyermekből?” (Lk 1,66).

1. Isten kincseit hordozza.

2. Isten adta tehetségeit bontogatja.

Bef: Jézus Krisztus Maga az Isten, és mintát adó fejlődő életében az emberi természetet kialakító Istenember.

7. beszéd: **Az Úr lelki „epifánia”-ja is isteni ajándék**

Bev: A „megvilágosodás” fogalmának értelmezésében előttünk megvilágosodik az isteni Szeretet.

1. Földre szállt – Augusztus idején.

2. Bennünk él – a tiszta élet idején.

Bef: Jézus Krisztus a mi legnagyobb ajándékunk!

*

II. beszédlánc címe: „Az Ég szeretet-csodája”

Amíg az első beszédlánc **erősebben** nyomatékozza az Isten ajándékainak **alanyi** értelmezését, ad-

dig a mostani **jobban** aláhúzza az isteni ajándékoknak **tárgyi** jellegét. – Természetesen nem lenne szabad itt sem az elvonatkozottság kódében mozogni, hanem arra kell törni, hogy az Isten szeretetének csodáit az emberi élethalakító, **életet éltető** csodájává értékeljük.

1. beszéd: „**Isten Fia emberré lesz**” (Karácsony)

Bev: Keressük, hogy miért zeng a karácsonyi angyalok kara és miért zeng a boldog emberek együttese? – A felelet fejtegetésénél figyelemmel szem előtt kell tartani az igazságot: az **ember** ily kegyelemmel való áldottsága – Isten szeretetének csodája!

1. Kicsoda az ember?

2. Hogy alakját vette az Isten?

Bef: Isteni lehet az ember! Ez a csodák csodája!

2. beszéd: **Az ember-fia istenivé lehet** (Szt. István ünnepe)

Bev: Nézzük az isteni ember képét...

1. Az ember Istenfia képét hordozó.

2. Az ember Istenfia életét örökké élő.

Bef: Szt.Istvánra tekintve **élő képbe** foglalhatjuk az ilyen ember, az isteni ember lélekarcát!

3. beszéd: **Az Istenfia emberi utat jár** (Karácsony utáni Vasárnap)

Bev: Elmondhatjuk Jézus első jeruzsálemi templomi **útját**; első útja – a templom...

1. Krisztus ember – és emberi életet él.

2. Krisztus ember – és emberi szenvedéssel szenved.

Bef: Vigyük magunkkal azt a boldogító ténytet: emberhez alázkodó alakban él köztünk az Isten, hogy isteni lélekkel boruljon Hozzá az ember!

4. beszéd: **Az „ember-fia” égi útján hivatásának tudatára ébred** (Szilveszter este)

Bev: Az év utolsó napja úgy magyarázandó, hogy az harangkongatása emberhivatásunknak!... Miért élünk?

1. Hivatásom-e a föld?

2. Vagy életcélom-e az örök élet?

Bef: Azért lett az Istenfia emberré, hogy az Istenhez emelkedjék az „Isten-fia ember”.

5. beszéd: **Az Istenfia neve – új élet hajnalhasadása** (Újév)

Bev: Kérdésünk legyen, hogy kinek nevére támaszkodják a mi üdvösségünk?

1. Az élet szimfóniájának violinkulcsa Jézus.

2. Az ember életének alapüteme: Jézus.

Bef: Hálásan imádó záró gesztusunk maradjon: a boldog térdhajtás!

6. beszéd: **Istenfia – embercsalád Gyöngye** (Újév utáni Vasárnap)

Bev: Sok apróbb-nagyobb összetevő színezhethet az emberi család, a gyermekáldással áldott család örömet.

1. A Szent Családban is.

2. Egyszerű otthonunkban is.

Bef: A mi családjunk öröme is –az égi Gyermek.

7. beszéd: **Az „ember-fia” – Isten hordozója** (Vízkereszt)

Bev: Kérdésként mered elénk: ki birtokolhatja az ég Egyszülöttjét? Az emberiség, vagy én?

1. Nemcsak a történelemé –egyetemlegesen.

2. Hanem minden egyes emberé –személyesen.

Bef: Csendüljön egyetemlegesen és egyedien is az öröm: enyém az én Üdvözítőm! Lelkem Lakó-
ja!

* * *